

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0222/2013

12.6.2013

RAPORT

Ühistute osa kriisi ületamisel
(2012/2321(INI))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Patrizia Toia

PR_INI

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	12

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ühistute osa kohta kriisi ületamisel (2012/2321(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 54,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eelkõige selle artikli 3 lõiget 3,
- võttes arvesse oma 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni sotsiaalmajanduse kohta¹,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2012. aasta resolutsiooni Euroopa ühistu põhikirja ja töötajate kaasamise kohta²,
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise ning restruktureerimise ettevalmistamise ja juhtimise kohta³,
- võttes arvesse nõukogu 22. juuli 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1435/2003 Euroopa ühistu (SCE) põhikirja kohta⁴,
- võttes arvesse komisjoni 7. detsembri 1994. aasta soovitus 94/1069/EÜ väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) ülemineku kohta⁵,
- võttes arvesse komisjoni teatist väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) ülemineku kohta⁶,
- võttes arvesse komisjoni teatist ühistute edendamise kohta Euroopas (COM(2004)0018),
- võttes arvesse komisjoni teatist uue sotsiaallettevõtluse algatuse kohta (COM(2011)0682),
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust teemal „Ühistud ja ümberkorraldused”⁷,
- võttes arvesse ILO soovitus 193 ühistute edendamise kohta, mille kõik ELi praeguse 27 liikmesriigi valitsused on heaks kiitnud, ÜRO Peaassamblee 2001. aasta resolutsiooni „Ühistute osa inimarengus” ning asjaolu, et ÜRO kuulutas 2012. aasta rahvusvaheliseks ühistute aastaks,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0062.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0071.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0005.

⁴ ELT L 207, 18.8.2003, lk 1.

⁵ EÜT L 385, 31.12.1994, lk 14.

⁶ EÜT C 93, 28.3.1998, lk 2.

⁷ CCM/093

– võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A7-0222/2013),

Sissejuhatus

1. rõhutab, et ühistutel ja teistel sotsiaalmajandusettevõtetel on Euroopa majanduses oluline osa, seda eriti kriisi ajal, kuna need ettevõtted seovad kasumlikkuse solidaarsusega, loovad häid töökohti, tugevdavad sotsiaalset, majanduslikku ja piirkondlikku ühtekuuluvust ning loovad sotsiaalset kapitali; märgib lisaks, et sotsiaalmajandusettevõtted peaksid saama toetuda selgemale ja terviklikumale õigusraamistikule, milles võetaks asjakohaselt arvesse sotsiaalmajandusüksuste suurt mitmekesisust ja iseärasusi;
2. märgib, et ühistud muutuvad ELis üha olulisemaks ja kokku on ligikaudu 160 000 ühistut, mille omanikeks on nende 123 miljonit liiget ja mis annavad tööd 5,4 miljonile inimesele, sealhulgas umbes 50 000 tööstus- ja teenindusühistut, mis on tööandjaks 1,4 miljonile inimesele, ning et ühistute arvele langeb keskmiselt umbes 5 % iga liikmesriigi SKPst; märgib, et mõne viimase aasta jooksul on kriisiolukorras või õigusjärglasteta ettevõtete restruktureerimise tulemusena asutatud mitusada tööstus- ja teenindusühistut, millega on päästetud ja ümber kujundatud kohalikku majandustegevust ja töökohti; märgib, et tööstuse ja teenuste valdkonnas tegutsevatel ühisturühmadel on mõnes enim industrialiseeritud ELi piirkonnas olnud sealsele arengule väga suur mõju; märgib, et mõned nn sotsiaalsed ühistud, kes on spetsialiseerunud inimeste integreerimisele tööturule, pakuvad tööstussektoris ja teenindussektoris tööd rohkem kui 30 000-le puudega või ebasoodsas olukorras olevale inimesele; juhib tähelepanu asjaolule, et ühistumudeli on omaks võtnud füüsilisest isikust ettevõtjad ja vabakutselised ning see vorm on märkimisväärselt levima hakanud sellistes uutes sektorites nagu tervishoiu- ja sotsiaalhooldusteenused, digitaalsed ja ettevõtluse tugiteenused ning üldhuviteenused, mida varem pakkus avalik sektor (nt keskkonnateenused ja loodusmaastike haldamine, haridus ja kultuur ning elektri tootmine taastuvatest energiaallikatest); märgib, et seepärast on ühistutel ELis väga oluline osa majanduses, sotsiaalvaldkonnas, säästvas arengus ja tööhõives ning lisaks ergutavad need sotsiaalset innovatsiooni, mis on väga tähtis punkt strateegias „Euroopa 2020” ja raamprogrammis „Horisont 2020”, ning toetavad piirkondlike ja kohalike kogukondade säästva majandusliku ja sotsiaalse arengu eesmärki;
3. kordab, et ühistupõhine ärimudel toetab reaalsel majanduslikku pluralismi, on sotsiaalse turumajanduse ülimalt tähtis osa ning täiel määral kooskõlas Euroopa Liidu lepingu aluseks olevate väärtuste ja strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega;
4. juhib tähelepanu asjaolule, et paljud ühistud on kriisi ajal osutunud paljudest tavapäraest ettevõtetest vastupidavamaks, kui pidada silmas tööhõive ja ettevõtete sulgemise määra; märgib, et kriisist hoolimata on ühistuid loodud uutes ja innovaatilistes valdkondades ning ühistute vastupidavuse kohta on tugevaid tõendeid, seda eriti ühistupankade ning tööstus- ja teenindusühistute puhul (töötajate ühistud, sotsiaalühistud ja VKEde moodustatud ühistud); märgib, et ühistute areng on näidanud, et see vorm võimaldab teistest mudelistest paremini reageerida uutele vajadustele ja stimuleerida töökohtade loomist, kuna ühistud on suutelised muutustega kohanema ja oma eesmärgi järgides jätkama tegevust ka probleemses olukorras; rõhutab lisaks VKEde moodustatud ühistute strateegilist rolli, kuna need võimaldavad leida ühistele probleemidele kollektiivseid lahendusi ja tekitada

mastaabisäästu; märgib ka nn kogukondlike ühistute kasvavat tähtsust, mis just kõrvalistes ja ebasoodsate tingimustega piirkondades võimaldavad kodanikel vahetult osaleda mitmesuguste vajaduste rahuldamisel (tervishoiu- ja sotsiaalteenused, haridusteenused, kommertsteenused, sideteenused jne);

5. on seisukohal, et ühistud võivad majanduslanguse ajal tulemuslikult edendada ettevõtlust mikromajanduslikul tasandil, kuna ühistu vorm võimaldab väikeettevõtete omanikel – selleks on sageli rühm kodanikke – ettevõtlusega tegeleda; toetab sellest tulenevalt ühistute arengut sotsiaal- ja hoolekandesektoris, et tagada vähem kaitstud elanikkonnarühmade suurem sotsiaalne kaasatus;
6. mainib, et ühistud aitavad tänu oma detsentraliseeritud olemusele oluliselt kaasa taastuenergia direktiivis(2009/28/EÜ) esitatud prioriteetide elluviimisele aastaks 2020 ning üleminekule fossiil- ja tuumaenergialt taastuenergiale; rõhutab sellega seoses fakti, et kodanikud on asutanud üle tuhande taastuenergiaühistu; on veendunud, et taastuenergia vallas tegutsevad ühistud annavad kodanikele võimaluse osaleda n-ö kollektiivliikmetena kohalikes projektides ning soodustavad investeringuid taastuenergia projektidesse, ja see tõstab omakorda sotsiaalset heakskiitu taastuenergiarajatistele; on seisukohal, et kodanike osalemine energiatootmises aitab suurendada nende teadlikkust säästliku ja tõhusa energiatarbimise vajalikkusest ning nendepoolset kontrolli energiahindade üle; palub komisjonil pöörata erilist tähelepanu energiaühistute potentsiaalsele osale taastuvate energiaallikate ulatuslikumal kasutuselevõtul ja energiatõhususe tõstmisel;
7. on arvamusel, et ühistute suurem vastupidavus tuleneb suurel määral ühisjuhtimise mudelist, mis põhineb ühisvastutusel, liikmete – sidusrühmade demokraatlikul osalemisel majandustegevuses ja demokraatlikus kontrollis, korraldustöös ja juhtimises ning lojaalsusel oma kogukonnale; rõhutab, et ühistute vastupidavuse üheks põhjuseks on ka neile iseloomulik kapitali akumulierimise meetod, mis on vähem sõltuv muutustest finantsturgudel, olles seotud ühelt poolt kasumi paigutamise ja reservfondidesse, võimaluse korral osaliselt jagamatuna (eeskätt varade kujul, mis muudavad ühistuliikumise üldiselt tugevamaks, pärast võlgade tasumist likvideerimise korral), ja teiselt poolt ettevõtte eesmärkide teostamisega, mis näitab sotsiaalsete ja majanduslike eesmärkide tasakaalustatust ning ühistute püüet oma toimimist ja tegevust parandada; on seisukohal, et selline mudel aitab ühistutel omaks võtta pika perspektiiviga, mitut põlvkonda siduva lähenemisviisi ning tagada tiheda seotuse kohaliku majandusega, aktiivselt osaleda kohalikus säästvas arengus ning jääda isegi rahvusvahelise mõõtme lisandumisel kohakeskseks;
8. märgib, et ühistud on võimelised tõhusalt ja tulemuslikult rahuldama nii praegusi kui ka uusi vajadusi sellistes valdkondades nagu kultuurivarade haldamine ja loovtegevus ning uutest elu- ja tarbimisviisidest lähtuv keskkonnasäästlikkus; rõhutab, et ühistud edendavad ka selliseid väärtusi nagu õiguspärasuse kaitse, mille kohta on näide Itaaliast, kus maffialt konfiskeeritud varade haldamine on usaldatud ühistute hoolde;
9. on seisukohal, et ELi tööstuspoliitika eesmärkide ja võetavate meetmete puhul tuleks täiel määral arvestada ühistutega, pidades silmas ka nende olulist panust tööstuse ümberkorraldamisse, mis on ELi tööstuspoliitika üks olulisemaid osi;

10. märgib samuti, et koostöö tegemine võimaldab ühistutel kasutada ära mastaabisäästu eelised, jagada kogemusi ja parimaid tavasid ning jagada ja paigutada vajaduse korral ümber nii inim- kui ka raharesse; väidab, et ühistutele omane paindlikkus võimaldab neil püsima jääda isegi kõige raskematel aegadel;
11. märgib, et liikmesriikidest võib leida arvukalt näiteid headest tavadest, mille järgimine ühistute poolt on andnud suurepäraseid tulemusi majanduse elavdamisel, töökohtade loomisel, ettevõtete säilitamisel ja ettevõtlusega alustamisel (nt ühtne otsemaksete kava (*pago único*) Hispaanias ja *legge Marcora* Itaalias) ning mis aitavad rahastada uute ühistute asutamist töötushüvitiste abil (ettevõtlus- ja tööhõiveühistud Prantsusmaal, Rootsis ja Belgias); märgib, et ühistute rühmad võivad vabatahtlikult moodustada suuri äriühinguid sellistes sektorites nagu tööstus, põllumajandus, turustamine, rahandus, teadus- ja arendustegevus ning ülemastme õpe; täheldab, et näiteks briti usaldusühingu eeskujul moodustatud ühistu võib olla hea juhtimismudel ka kutseliste või poolkutseliste spordiorganisatsioonide jaoks, mis hõlbustab ühtlasi peamiste sidusrühmade ehk toetajate tihedat seotust spordiklubi (kas kutselise või mitte) haldamisega; kutsub komisjoni üles selliste tavadega põhjalikult tutvuma ning kaaluma nende kaasamist ettevõtlussõbraliku ELi poliitika kujundamisse;
12. peab ühistute panust ELi majanduse ja tööhõive stabiilsusesse märkimisväärseks, eriti kriisi ajal; nõuab, et komisjon hindaks ümber Euroopa ühistu rolli, kannustades uute ELi üleste ühistute loomist ja hõlbustades eri liikmesriikidest pärit ühistute rühmitumist;
13. rõhutab vajadust töötada muu hulgas välja mudel ettevõtlus- ja tööhõiveühistu ehk ettevõtte jaoks, mis võimaldaks ettevõtet üles ehitada järk-järgult, et arvestada ettevõtjate vajadusi ning lasta neil areneda vastavalt äritegevuse edenemisele;
14. märgib aga, et ka ühistuid võib saata ebaedu;
15. märgib, et olukord on liikmesriigiti erinev ning peegeldab õiguslikke ja kontseptuaalseid erinevusi; palub seepärast komisjonil koostada ülevaade kehtivate õigusaktide kohta, et leida ühine alus ja ühtlustada subsidiaarsuse põhimõttest lähtudes põhielemendid, et kõrvaldada takistused ühistute arengu teelt;
16. rõhutab, et töötajad võtavad ühistut moodustades või ettevõtte omandiõigust üle võttes suure finantsriski; täheldab, et hea valitsemistava sõltub eriti töötajate ühistu puhul väga suurel määral töötajatepoolse ärijuhtimise toetamisest ja järelevalvest;

Õigusraamistik

17. on seisukohal, et ühistute olemuslikku elastsust tuleks toetada, pöörates ühistutele vajalikku tähelepanu kõigis asjakohastes ELi poliitikavaldkondades, mis peaksid kaasa aitama arukale, kestlikule ja kaasavale majanduskasvule, seda ka majandusliku arengu erilise mudeliga, mis järgiks Euroopa sotsiaalmudelit, ning ühistuid puudutavate kehtivate ELi õigusaktide ühtlustamisega; on seisukohal, et eriti tegevuskavas „Ettevõtlus 2020” tuleb tähelepanu pöörata ühistute tähtsale rollile; on veendunud, et ühistutele muude ettevõtlusvormidega võrdselt võimaluste tagamiseks tuleb teha kõik vajalik, säilitades samal ajal ühistute eesmärgid ja töömeetodid ning nende sotsiaalse olemuse;

18. tuletab meelde, et Euroopa Liidul tuleb tunnustada ja juriidiliselt võrdselt kohelda ettevõtluse eri vorme, et tagada ettevõtlusvabaduse põhimõtte järgimine ettevõtte staatusest sõltumatult; peab kahetsusväärseks, et tegevuskavas „Ettevõtlus 2020” ei keskendu komisjon sotsiaalmajanduslike ettevõtete rollile, vaid üksnes tuletab meelde nende panust töökohtade loomisse ja sotsiaalsesse innovatsiooni ning märgib, et neil esineb rohkem rahastamisprobleeme kui VKEdel;
19. kutsub seetõttu komisjoni üles tugevdama oma teenistusi ning looma ühistute ja muude sotsiaal-majanduslike organisatsioonidega (nt majandus- ja finantstegevusega seotud vastastikused seltsid, fondid ja ühendused) tegeleva üksuse, püüdes pöörata rohkem tähelepanu abinõudele, mis aitaksid tagada piisaval määral vahendeid, ning jälgida sotsiaal-majanduslikele organisatsioonidele suunatud poliitika kujundamist ja selles osaleda; nõuab, et komisjon pööraks kohast tähelepanu kriisiolukorras olevate või õigusjärglasteta ettevõtete restruktureerimisele ühistuteks ning looks teenistused, kes selle ülesande lahendamise tegeleksid;
20. kutsub komisjoni üles muutma töötajate juhitud ettevõtete jaoks riigihanke-eeskirju paindlikumaks, lisades näiteks teatava ajaliselt piiratud reserveerimisvõimaluse;
21. kutsub komisjoni üles tagama sotsiaalettevõtluse algatuse meetmete kooskõlastamise ja kahe algatuse vaheliste haldustõkete vähendamise;
22. nõuab tungivalt, et liikmesriigid vaataksid vastavalt ILO soovitusel 193/2002 läbi ühistute suhtes kohaldatavad õigusaktid üldiselt, eriti aga teatavat tüüpi ühistute, näiteks töötajate ühistute, sotsiaalühistute, käsitöölise ühistute ja ühistupankade kohta kehtivad õigusaktid, et võtta vastu terviklik poliitika ühistute ärimudeli toetamiseks ja sellise õigusliku keskkonna loomiseks, mis soodustaks ühistute ja nende juhtorganisatsioonide osa tunnustamist ning ühistute arendamist eelkõige sellistes valdkondades ja sektorites, kus niisugune mudel on tõestanud, et annab sotsiaalset, majanduslikku ja ökoloogilist lisandväärtust; kutsub liikmesriike üles koostöös piirkondliku ja kohaliku tasandi sotsiaalpartnerite ja teiste sidusrühmadega määrama kindlaks koostööprojektideks sobivad strateegilised valdkonnad; rõhutab, et see peaks hõlmama asjakohaste finantsvahendite kasutuselevõttu ja ühistute rolli tunnustamist riikide tasandil peetava sotsiaaldialogi raames, seda lisaks ühistupankade rollile, kes on alati pidanud eriti tähtsaks jätkusuutlikku ja sotsiaalselt vastutustundlikku rahastamist ning on kohtadel oma positsiooni kindlustanud; nõuab selle soovitusel arvestamist Euroopa ühistu (SCE) põhikirja käsitleva määruse läbivaatamisel;
23. rõhutab, kui tähtis on välja töötada õigusliku reguleerimise meetmed kindlas õigusraamistikus ja kooskõlas rahvusvaheliste normidega, et hoida ära riikide erinevaid tõlgendusi ning piirkondlikul, riiklikul või makropiirkondlikul tasandil konkurentsieeliste või -halvemuste ilmnemise ohtu;
24. rõhutab, kui tähtis on ühistutega seotud ELi tulevastes algatustes ja ettevõtmistes ühistute kaasamine protsessi kõikidel etappidel;

Ettevõtete üleminek ja restruktureerimine

25. on arvamusel, et ettevõtte üleminek selle töötajatele ühistu loomise teel või töötajate

omandusse minek muus vormis võib olla parim võimalus ettevõtte tegevuse jätkuvuse tagamiseks; rõhutab, et ettevõtete niisugust üleminekut töötajate kätte, eriti töötajate ühistute ja ettevõtte väljaostmise kaudu töötajate poolt peaks toetama vastav ELi eelarverida, mis hõlmab ka rahastamisvahendeid; nõuab tungival, et Euroopa Investeeringuspanga ja sotsiaalpartnerite ning ühistuliikumise sidusrühmade osalusel loodaks ELi mehhanism, mille eesmärk on toetada ühistute arendamist ja eriti ettevõtete muutumist ühistuteks, näiteks ka usaldusfondide kaudu;

26. juhib tähelepanu sellele, et reageeringuna majanduskriisile levib ettevõtete töötajate poolt väljaostmine liikmesriikides üha enam; palub seetõttu komisjonil välja selgitada, milliste rahastamisvahendite kaudu saaks sellist tegevust toetada või milliseid olemasolevaid vahendeid selleks kohandada;
27. tõstab esile sotsiaalsete ühistute aktiivset tegevust VKEde restruktureerimisel, eriti uute sotsiaalsete ettevõtete loomise kaudu, millega edendatakse halvemas seisus jäänud ja kriitilises tööhõiveolukorras olevate töötajate integreerimist; nii tugevdavad sotsiaalsed ühistud solidaarsuse abil suutlikkust rahuldada sotsiaalseid vajadusi;
28. märgib, et väga sageli seisnevad ettevõtte ülemineku seotud probleemid töötajate jaoks mitte üksnes asjaomase menetluse pikkuses, vaid ka – mis on isegi olulisem – valdkondlike spetsialistide (nt juristid ja raamatupidajad) ning õigus- ja haridussüsteemi puudulikes teadmistes sellise ärimudeli kohta; rõhutab, et kõigi töötajate omanduses olevate ettevõtete loomise või omandi ülemineku seotud osapoolte koolitus ja teadlikkuse suurendamine aitaks seda tava paremini juurutada; soovib seepärast anda ühistulisele ettevõtlusele püsiv koht asjaomaste ülikoolide ja ärijuhtimiskoolide õppekavades; usub ühtlasi, et teadmisi ühistutest tuleks rohkem levitada ka ametiühingutes ja sellistes asutustes, kelle ülesanne on anda teavet ettevõtete loomise või ülemineku kohta, ning et ettevõtete ühistu vormis üleminekut töötajatele tuleks ka rahaliselt toetada, muu hulgas ka struktuurifondide targa ja sihipärase kasutamisega; tõstab esile kogemusi, mida on mõnes liikmesriigis andnud ettevõtete ühistute vormis loomine ja ülevõtmine ühistuliste ühenduste poolt ning kutsub komisjoni üles looma mehhanisme, mis hõlbustaksid ettevõtete sellealast koostööd ja kogemustevahetust, ning kandma tulemustest ette nõukogule ja Euroopa Parlamendile;
29. nõuab, et liikmesriigid töötaksid välja raamistiku, mis hõlbustaks ettevõtete üleminekut töötajatele, sealhulgas finantsmehhanismid, mille abil töötajad saaksid investeerida kriisiolukorras või õigusjärglasteta ettevõtetesse, samuti töötajate eelisõigused, et luua parimad tingimused sulgemisohus ettevõtete ülevõttupakkumiste tegemiseks;
30. on ka kindlal seisukohal, et liikmesriigid peaksid vastu võtma poliitilised meetmed, et soodustada töötajate tegevust ettevõtte omakapitali ja tulemustesse panustamises ka selliste fiskaalmehhanismide abil, mis on kasutusel muud tüüpi tööstus- ja teenindustevõtetes, ning nägema ette vajaliku õiguskaitse ning ka vastava töötajate osalemise määra ettevõtte juhtimises, kontrollimises, otsuste langetamises ja vastutuses; tuletab meelde, et sellised meetmed võivad tõsta vastava sektori üldist konkurentsivõimet;
31. rõhutab positiivseid aspekte ühistumudelile tüüpiliste koostöömehhanismide puhul, nagu näiteks jagamatud ressursid ehk ressursid, mida ei saa isegi likvideerimise korral liikmete vahel jagada, vaid mida tuleb kasutada ühistuliikumise edendamiseks, ja õiguslikud sätted,

millega kolmandatel isikutel võimaldatakse anda ühistutele riskikapitali kas koos hääletusõigusega või ilma selleta, näiteks vastastikuse kasu fondid, ühistu „Cooperazione Finanza Impresa” (CFI) Itaalias, Institut de Développement de l'Economie Sociale (ESFIN-IDES) Prantsusmaal ja Mondragoni korporatsiooni investeerimisstruktuur Hispaanias;

32. kutsub komisjoni üles edendama poliitikat ja meetmeid, mis lisaks alustavates ettevõtetes uute töökohtade loomise toetamisele soodustavad ka olemasolevate töökohtade säilitamist; kutsub komisjoni üles looma uusi alustavatele ettevõtetele suunatud teenuseid, et toetada teadlikkuse suurendamise ja koolitusalgatuste kaudu ühistulist ettevõtlust;
33. rõhutab, et kriisiolukorras olevate ettevõtete muutmise majanduslikult jätkusuutlikeks ühistuteks nõuab olukorra täpset ja varajast hindamist; kutsub kõigi tasandite asutusi üles tegema sotsiaalpartnerite ja ühistuliikumisega koostööd, et anda selliseid varajasi hinnanguid ettevõtete seisundi ja nende ühistuteks muutmise teostatavuse ja tasuvuse kohta; on seisukohal, et sellesse protsessi tuleks kaasata ka ametiühingud ja ühistulised ühendused;
34. soovitab komisjonil koostada põhjaliku võrdleva ülevaate liikmesriikides rakendatavatest parimatest tavadest ja sellistest siseriiklikest õigusaktidest, mis soodustavad ettevõtete muutmist ühistuteks, eriti õigusnormidest, mis puudutavad ettevõtete ülevõtmist, pankrotti, rahastamismehhanisme, ettevõtlust toetavaid asutusi ja ühistute klastrite loomist; rõhutab, et prioriteetide seadmiseks on vaja ühistud sellisesse ülevaatesse kaasata; kutsub komisjoni üles kaaluma sel eesmärgi andmebaasi loomist, millesse süsteemselt kogutaks andmeid ja teavet ettevõtete ühistuteks muutmise juhtumite kohta, et võimaldada levitada häid tavasid ja koguda järjepidevalt andmeid;
35. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles soodustama ja edendama ühistute ja sotsiaalsete ettevõtete klastrite rajamist, et aidata neil leida vajalikud vahendid, mille abil saavutada tootmis- ja turustamisahelas silmapaistvam koht ning toetada mastaabisäästu, mis on vajalik teadusuuringute, arengu ja innovatsiooni rahastamiseks;

Rahastamisvõimalused ja äritegevuse toetamine

36. rõhutab, et tööstus- ja teenindusühistel ja eriti VKEdel ei ole erinevatel põhjustel, eelkõige oma ettevõtlusvormi tõttu juurdepääsu riskikapitalile ega võimalust laenata kapitaliturgudelt; märgib ka, et suurt omakapitali nõudvates sektorites tegutsevatel töötajate ühistutel on tavaliselt raske oma liikmetelt suures mahus kapitali saada ning selle tõttu tuleks luua asjakohased rahastamisvahendid, et kaitsta nende ettevõtlusvormi;
37. juhib tähelepanu sellele, et ühistute juurdepääs krediidile on nende ülesehituse eripära arvesse võttes eriti tähtis; kutsub seetõttu komisjoni, Baseli pangajärelevalve komiteed ja Euroopa Investeerimispanka üles töötama välja ja kasutama kvaliteedinäitajaid, eriti seoses krediidi ja rahastamise andmisega, et eristada ühistute, sealhulgas sotsiaalsete ühistute rolli teiste ettevõtteliikide omast;
38. peab vajalikuks tugevdada ühistute kapitaliseerimist nende vahendite parema kasutamise kaudu, mis lähtuvad ühistute sotsiaalsest struktuurist; kutsub komisjoni üles edendama kapitaliseerimist toetavaid meetmeid, sealhulgas ka piiratud aja jooksul kehtivad

maksusoodustusi pärast väljaostmise otsustamist või rakendamist, käsitamata neid riigiabina;

39. juhib tähelepanu asjaolule, et mõnes liikmesriigis on väljapoolsetel partneritel võimalik anda ühistutele riskikapitali, kusjuures nad saavad vaid piiratud hääleõiguse või jäävad hääleõigusetu, millega järgitakse liikmete omandiõigust ja kontrollstruktuure, ning tänu sellele on paranenud ühistute dialoog muude finantsasutustega; kiidab sellised meetmed heaks ning soovib kõikidel liikmesriikidel hõlbustada ühistute juurdepääsu laenudele;
40. on arvamusel, et komisjon koos Euroopa Investeerimispannga ja Euroopa Investeerimisfondiga peaks tagama ühistutele juurdepääsu ELi tasandi rahastamismehhanismidele, sealhulgas vajaduse korral ühtse turu aktis pakutud VKEde rahastamise tegevuskavale, ning tegema selle teostumiseks koos ühistupankadega konkreetseid jõupingutusi; rõhutab, et sellised meetmed võivad ühtse turu toimimist parandada;
41. on seisukohal, et ühistupankade eripära tuleb finantsturgude määruses ja sellele järgnevatel rakendusaktides arvesse võtta;
42. rõhutab, et mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) kohaselt loodavad programmid ja eraldatavad rahalised vahendid peaksid olema ühistute toetamisel olulise tähtsusega; märgib, et rakenduskavade koostamisel tuleks keskenduda uute ühistute asutamise soodustamisele, säästva ettevõtluse arengu ja vastutustundliku ümberkorraldamise toetamisele, mis hõlmaks eelkõige meetmeid seoses ettevõtete üleminekuga töötajatele ja sotsiaalühistutele, samuti kohalikku arengut ning sotsiaalset, tehnoloogilist ja protsessiinnovatsiooni toetavaid meetmeid, kasutades üldisi toetusi ja muid rahastamisvahendeid, sealhulgas Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi;
43. on seisukohal, et ELi ja riiklikes finantseerimisprogrammides tuleb erilist tähelepanu pöörata (või teatav osa eraldada) ühistutele, kelle eesmärk on soodustada puuetega isikute tööhõivet, nagu on sedastatud määruses (EÜ) nr 2204/2002 – eesmärgiga tugevdada, mitmekesistada ja parandada sotsiaalkaitset;
44. kutsub komisjoni üles toetama järgmisel finantsaastal katseprojekti, mille eesmärk on abistada kriisis ettevõtete üleminekut töötajatele, et need ettevõtted saaksid jätkata tegutsemist, ning luua kriisiolukorras või pankrotis olevate ettevõtete taaselustamiseks uusi ühistuid;
45. kutsub komisjoni üles töötama välja meetmed noorte tööhõive toetamiseks ühistusektoris; palub komisjonil soodustada ka ühistumudeli kui olulise uute töökohtade loomise vahendi levikut liikmesriikides;
46. on veendunud, et liikmesriigid peaksid astuma samme ühistute juurdepääsu hõlbustamiseks mitmesugustele äritegevuse tugiteenustele, kuna see aitab neil oma tegevust veelgi jätkusuutlikumalt arendada; nõuab sellega seoses, et liikmesriigid rakendaksid meetmeid, et hõlbustada ühistute juurdepääsu laenudele, pidades eriti silmas töötajate ühistuid, sotsiaalühistuid, käsitöölise ühistuid ja mikroettevõtete loodud ühistuid;

47. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid vastu võtma vajalikud meetmed, et kõrvaldada kõik õiguslikud, halduslikud või bürokraatlikud piirangud, mis takistavad või kitsendavad ühistute kasvu;
48. on veendunud, et kogu Euroopas tuleks soodustada väikeste ühistuliste laenuühingute turulepääsu;
49. on lisaks seisukohal, et toetada tuleb VKEde koostöövõrgustikke, nagu näiteks ELis juba olemasolevad ühistu vormis võrgustikud (käsitöölise ühistud, VKEde ühistud, tegevusala- ja tööhõiveühistud jne), sest need tugevdavad oluliselt mikro- ja väikeettevõtete rajamist ja jätkusuutlikkust tänu ühistele turundus-, tarne- ja muudele teenustele ning aitavad neil ettevõtetel kujuneda innovatsiooni allikaks;
50. on veendunud, et uute ühistute rajamise toetamiseks on vaja välja kujundada teenused alustavate ühistute jaoks; on ka kindlal seisukohal, et nii liikmesriikide kui ka Euroopa Liidu tasandil tuleb soodustada algatusi ühistumudeli propageerimiseks uute potentsiaalsete ettevõtjate hulgas (nt kõrgkoolide õppekavades);
51. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	30.5.2013						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">35</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> </table>	+:	35	-:	4	0:	4
+:	35						
-:	4						
0:	4						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Fabrizio Bertot, Reinhard Bütikofer, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Jacky Hénin, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Salvador Sedó i Alabart, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ioan Enciu, Elisabetta Gardini, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Seán Kelly, Vladimír Remek						